

dette, at det jo ikke gaar an at fastsætte andre og væsentlig bedre Regler for de ganske løse Arbejders Pensionering end de Regler, der gælde for det faste Mandskab paa Orlogsværftet og for de militære Underklasser i det hele, som ere disse Arbejders nærmeste overordnede og foresatte. Det er en given Ting, at naar vi fastsætte gunstigere Regler for Pensionering af de løse Arbejdere paa Orlogsværftet, saa vil deraf med absolut Nødvendighed følge, at vi ogsaa maa tage det næste Skridt og omordne Pensionslovene for samtlige militære Underklasser. Det er et Skridt af væsentlig, principiel Betydning, og et Skridt, som Administrationen ingenlunde er parat til at gøre i dette Øjeblik.

Jeg haaber, at det høje Ting ligesom det store Flertal i Udvalget er enigt med mig i disse Betragtninger. Det at gaa saa vidt at give dag- og timelønnede Arbejdere Pensionsret er et meget stort og betydningsfuldt Skridt, og et Skridt, som i mange Henseender er vanskeligt at tage. Jeg tror ikke, man gør fejl i at gaa en Smule forsøgsvis til Værks her. Det, som sker ifølge denne Lov for Orlogsværftets Arbejdere, er en saa væsentlig Fordel for dem, at de paa ingen Maade bør afslaa det og heller ikke ønske, at det bliver afslaaet. Naar man taler om Tilbageskridt for de Arbejdere, der fik Pensionsloven i Fjor, vil jeg dog minde om, at ifølge det Ændringsforslag, jeg har stillet, og som er tiltraadt af Udvalget, ville alle de, der ifølge den Lov allerede have erhvervet Ret til Pension, bevare denne Ret ogsaa efter den ny Lov. Der kan kun være Tale om nogen Forringelse for dem, der fremtidig træde til, og de gaa jo saa ind til, hvad de vide. Dette er Hovedsynspunktet for Lovforslaget, og et Hovedsynspunkt, som jeg beder ærede Medlemmer anlægge, naar de bedømme Ændringerne. Ændringerne kunne have de personlige Sympatier for sig, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Nielsen-Grøn) sagde, men man maa dog sørge for, at der er nogen Logik og Konsekvens i de Regler, som Staten giver, og der er ingen Logik og Konsekvens i, at de faste Arbejdere paa Orlogsværftet, der høre under de militære Underklassers Pensionsregler, skulle have ringere Pension end de løse Arbejdere, der arbejde paa Time- og Dagløn. Der er derimod god Konsekvens i, at man sætter dem under de samme Regler, og saa til sin Tid, naar Tiden bliver moden dertil, og man muligvis kan forbedre de militære Underklassers Pensions-

lov, derved trækker de løse Arbejdere med. Hvis man i dette Øjeblik vilde sigte efter et højere Maal, saa naar man intet.

Saa vel det ærede Medlem for Helsingør (Christian Rasmussen) som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Trier) talte meget stærkt imod det, som de kaldte den hvilende Pensionsret, og som første Gang findes her i denne Pensionslov. Her er der imidlertid netop et Tilfælde, hvor jeg synes, at man har Grund til at sige, at man skal gaa varsomt frem, og hvor man, efterhaanden som man gør Forsøg paa dette Omraade, maa tage de Erfaringer til Hjælp, som vi gøre. Naar man i store Virksomheder som paa Orlogsværftet eller de Virksomheder, som sortere under Hæren, beskæftiger en Arbejdsstyrke, saa kan denne Arbejdsstyrke ikke være lige stor til alle Tider. Det er en ganske urimelig Fordring, at Administrationen skal være saadan stillet, at den til enhver given Tid skal beskæftige det samme Antal Arbejdere. Der er Tider, hvor der er meget at gøre, og der er Tider, hvor der er lidt at gøre, og hvis ikke hele Virksomheden skal hvile paa en ganske usund økonomisk Basis, maa Administrationen kunne afskedige de Arbejdere — forhaabentlig kun paa en vis Tid, men dog afskedige dem —, som den ikke har Brug for paa Grund af Arbejdets Omfang.

Naar en Arbejder har erhvervet sig Pensionsret ifølge Loven, men han i øvrigt er en god og dygtig Arbejder, maaske ikke mere end 40—45 Aar, og der saa kommer den Dag, da der ikke er Brug for ham paa Værkstedet, saa bliver Følgen den, hvis vi beholde Loven af 6. April 1906, at denne Mand faar sin Afsked, derefter faar sin Pension og derefter kan gaa hen med sin fulde Arbejdskraft og gøre denne Arbejdskraft nyttig ethvert andet Sted. Nu er det en Gang Meningene med en Pension, at den skal erstatte den Arbejdskraft, som er opbrugt i en Virksomheds eller en Administrations Tjeneste; Meningen med Pensionen er jo den, at naar en Mand har arbejdet i Statens Tjeneste, saa længe han kan, og han trækker sig tilbage, skal der ydes ham et Vederlag, som gør, at han kan leve roligt sine sidste Dage. Meningen er ikke den, at en Mand i sin bedste Arbejdskraft her skal have et Tillæg til den Løn, han kan tjene andetsteds. Derfor er der indført denne saakaldte hvilende Pensionsret. Man anerkenner hans Pensionsret, den tager man ikke fra ham, men man siger: den træder først i Kraft fra hans 60de Aar, fordi